

**МЕТАДЫ І ПРЫЁМЫ
АРГАНІЗАЦЫІ
ПРАКТЫЧНАЙ
ДЗЕЙНАСЦІ ВУЧНЯЎ
ПА РАЗВІЦЦІ
КАМУНІКАТЫўНАЙ
КАМПЕТЭНЦЫІ**

**В.Ч.
Хвайніцкая**

ПРАСПЕКЦЫЯ

– спосаб папярэджання інфармацыі ў працэсе вучэбнай камунікацыі, які рэалізуецца пры дапамозе ілюстрацый да лінгвістычных правіл, апорных схем, алгарытмаў, пунктаў плана і інш.

ПРАСПЕКЦЫЯ

Прыём спрыяе фарміраванню наступных **камунікатыўна-інфармацыйных** уменняў вучняў:

- разумець асноўную думку выказвання;
- вызначаць апорныя словы і словазлучэнні тэксту;
- перабудоўваць тэкст і выбіраць неабходную інфармацыю.

ІНФАРМАЦЫЙНА- ВУЧЭБНЫ ДЫЯЛОГ

-- форма калектыўнай
працы, якая арганізуецца
ў межах вывучэння
пэўнай лінгвістычнай
тэмы

ІНФАРМАЦЫЙНА-ВУЧЭБНЫ ДЫЯЛОГ

Настаўнік фармулюе пэўную камунікатыўную задачу, выразна акрэслівае прадмет маўлення, вызначае тэму суразмоўніцтва, якая павінна быць зразумелай і актуальнай для вучняў.

Падчас інфармацыйна-вучэбнага дыялога вучні ствараюць выказванні на прапанаваную тэму, творча асэнсоўваюць яе, пры неабходнасці дабудоўваюць уласныя тэксты.

РАЗГОРТВАННЕ ТЭМАТЫЧНАГА СКАЗА АБЗАЦА ТЭКСТУ

-- **прыём**, які накіраваны
на развіццё творчых
уменняў вучняў

ТЭМАТЫЧНЫ СКАЗ АБЗАЦА

-- сказ, які ўтрымлівае
слова, словазлучэнне ці
частку сказа, якія
папрабуюць развіцця,
дэталізацыі.

У тэксце выбіраецца
адзін з названых
элементаў.

РАЗГОРТВАННЕ ТЭМАТЫЧНАГА СКАЗА АБЗАЦА ТЭКСТУ

Вучні атрымліваюць заданне пашырыць тэматычны сказ абзаца, папоўніць яго, падабраўшы патрэбную інфармацыю, разгарнуць думку, абаспіраючыся на ўласны вопыт, прывесці свае прыклады.

РАЗГОРТВАННЕ ТЭМАТЫЧНАГА СКАЗА АБЗАЦА ТЭКСТУ

Прыём выкарыстоўваецца, калі настаўнік прапаноўвае вучням успомніць асноўную думку, якую хацеў данесці адрасат.

ДАСЛЕДЧЫ МЕТАД

прадугледжвае стварэнне сітуацыі даследавання, у працэсе чаго лінгвістычная інфармацыя ператвараецца ў веды дзякуючы прыёмам **назірання, параўнання, фармулёўкі праблемы, аналізу моўных фактаў, абагульнення, вываду, параўнання** ўласна створанага навуковага тэксту з фармулёўкай падручніка.

МЕТАД ВУЧЭБНЫХ ПАЗНАВАЛЬНЫХ ЗАДАЧ

прадугледжвае, што настаўнік прапануе на пачатку вывучэння тэмы алгарытм дзеянняў, фармулюючы мэты, умову і пытанні задачы.

Умова вучэбнай задачы павінна матываваць дзейнасць вучняў, выклікаць пазнавальную цікавасць, стымуляваць актыўнае развіццё перцептыўных, маўленчых, разумовых і іншых працэсаў.

ЛІТАРАТУРА

- 1.** Змушко, А. М. Выкладанне беларускай мовы ў 4-5 класах дапаможнай школы / А М. Змушко. – Мн.: НМЦ, 2004.
- 2.** Яленскі, М. Г. Методыка выкладання беларускай мовы. Сучасная лінгвадыдактыка / М. Г. Яленскі. – Мн.: НІА, 2005.